

ACHTER DE SCHERMEN

NIEUWSBRIEF VAN HET WILLEM ELSSCHOT GENOOTSCHAP

Kijken als Elsschot

In dit nummer

Peter van Hugten
'Kijken als Elsschot'

Peter Vandermeersch
'Een Chinese lezer en een
slimme mens'

Cyriel Van Tilborgh
'Tien jaar w.E.G.!'

Peter van Hugten

Boven de ingang van de school waar ik mijn eerste serieuze tekenlessen kreeg stond de spreuk: 'Tekenen is spreken en schrijven tegelijk'. Met andere woorden: de tekening spreekt voor zich. En inderdaad: er wordt opvallend weinig over tekeningen en illustraties geschreven en gesproken. Een collega drukte dit eens kernachtig uit: 'Als je tekeningen goed zijn, hoor je niks, en als je tekeningen niet goed zijn hoor je helemáál niks'. Op mijn vraag aan een boekbespreker van de krant waar ik voor werk waaróm die aandacht zo minimaal is, was het antwoord: 'Voor het bespreken van tekeningen ben ik niet ingehurd'. Een ander zei dat hij er geen verstand van had en dat er in de krant trouwens te weinig ruimte voor was.

Toch krijgt de tekenaar wel eens commentaar. Een paar weken geleden ontving ik een presentemplaar van een boek waarvoor ik het omslag had getekend. Ik was blij met dat omslag, de tekening was geslaagd en de belettering sloot er prachtig bij aan, het was één geheel geworden. De post had het pakje echter zó door de brievenbus gepropt, dat ik een gehavend en gescheurd boek kreeg. Omdat ik 's avonds een collega op bezoek zou krijgen en hem graag mijn laatste werk wilde laten zien, dacht ik: ik ga naar de boekhandel om te kijken of het daar misschien al ligt, dan kóóp ik wel een nieuw exemplaar. En jawel! Het was er! Een stapeltje bij de kassa zelfs! Ik pakte een boek en wilde afrekenen toen de caissière zei: 'Mijnheer, dit boek hebben wij zojuist binnengekregen. Het is een pràchtig boek. Ik heb het gisteravond in één ruk uitgelezen. 't Is alleen zo jammer dat er zo'n verschrikkelijk lelijk omslag omheen zit!'

In de beeldende kunst is 'illustratief' een vies woord. Ik herinner me een beoordeling op de Rietveldacademie, waar een docent een serie tekeningen de grond in boorde met de woorden: 'Ja, maar dit zijn illustrááties'. Illustratoren zijn plaatjesmakers en poppetjestekenaars, is het oordeel. Ze tekenen dát wat de schrijver heeft opgeschreven. U kent die tekeningen wel, eronder staat dan de passage waar het plaatje op slaat, dan drie puntjes en dan tussen haakjes zie bladzijde zoveel. Van dat soort illustraties, daar hou ik ook niet van.

Een illustratie wordt pas interessant door de visie en het commentaar van de tekenaar en de kwaliteit van de tekening. Als die tekening gemaakt is naar aanleiding van een tekst heet dat 'illustratie', maar je kunt het ook 'verhalende tekening' noemen. Illustreren is niet het uitbeelden van de tekst, want dat zijn verklarende tekeningen en

Illustraties van Peter van Hugten bij
het *Verzameld werk* van Elsschot:
Kaas, Verzen, Het Tankschip.

die heeft zéker een literaire tekst niet nodig, want die staat op zichzelf. De tekenaar als beeldend verteller staat óók op zichzelf. En die twee staan in één boek. Dat kàn een goed huwelijk worden. Dus niet zo'n verbintenis als in 'Het Huwelijk' van Elsschot.

Heb ik het werk van Elsschot geïllustreerd? Eigenlijk niet. De tekeningen staan vóór het verhaal en zijn dus eigenlijk omslagtekeningen. Het zijn *tekeningen* en geen houtsneden: ze lijken daar wellicht op, maar dat komt door de grote zwarte vlakken. In de maanden dat ik bezig was met Elsschot, kéék ik als Elsschot. Boormannen en Laarmansen liepen in de Kinkerstraat. Ik vroeg mij uitsluitend af hoe mijn kaasboer van zijn handel afkwam. Uit het schooltje bij mij op de hoek kwamen leeuwentemmers. En mijn oom Frits, die te lang met mijn tante Jo is getrouwd, kreeg een blik in zijn ogen zoals in 'Het Huwelijk'. Ik hoefde dit alleen maar te tekenen.

Het riskante van het illustreren van beroemde teksten is dat iedereen er al een voorstelling van heeft. Die voorstelling kan een totaál andere zijn dan die van de tekenaar. De tekenaar moet zich op zijn beurt weer vrijmaken van alles wat aan tekeningen is verschenen en aan films is vertoond. Toen ik met mijn illustraties op de uitgeverij kwam en de tekening bij *Kaas* werd bekeken, waarop eigenlijk alles de vorm van een ronde kaas heeft gekregen, zei, meen ik, Vic van de Reijt: 'Meneer Van Hugten, dit zijn geen kásseien, maar káásseien'. Met *Het Tankschip* heb ik wel enige moeite gehad, want hoe verbeeld je iets dat er niet is?

Nooit zal ik de lezer vergeten die vol lof was over de uitgave. Toen ik hem enigszins trots kon melden dat ik de tekeningen had gemaakt, zei hij: 'Stonden daar tékeningen in dan?'

Een Chinese lezer en een slimme mens

Toespraken op het achtste W.E.G.-benefietdiner *Lijmen bij Dwaallicht*

Peter Vandermeersch

26 februari 2008

Zoals elk jaar geef ik u graag vanop dit spreekgestoelte enige toelichting bij enerzijds de selectieprocedure en anderzijds het profiel van de sprekers die wij geselecteerd hebben. Tenslotte betaalt u behoorlijk wat schoon geld voor een avond als deze. U mag dus ook weten wie we u waarom voorschotelen. Of anders gezegd: u heeft het recht om te weten hoe de formatie van deze avond is verlopen. Ik wil het u meteen zeggen, de formatie van deze avond is bijzonder moeizaam verlopen. Dat is niet verwonderlijk want, schrande als u allen zijt, heeft u natuurlijk al lang door dat dit Willem Elsschot Genootschap optreedt als een soort afspiegelingsgenootschap van het politieke gebeuren.

Ik verklaar mij nader: toen de CVP nog iets te zeggen had in dit land, haastte het W.E.G. zich om de erudiete Mark Eyskens hier op het podium te vragen. Maar toen duidelijk werd dat paars de kleur was waarop gewed moest worden, defileerden hier op het spreekgestoelte zowel de socialisten Patrick Janssens, Louis Tobback, Piet Van Eeckhaut en Steve Stevaert als de Nederlandse liberaal Frits Bolkestein. Dat is op zijn zachtst gezegd *une belle brochette*. Vorig jaar maakten we een eind aan onze paarse sprekers. We vreesden namelijk dat de geloofwaardigheid van het Willem Elsschot Genootschap onder dit socialistische en liberale geweld zou bezwijken. Want, zo vroegen we ons af: wie gelooft deze mensen nog?

Met een feilloze neus voor marketing – ja, dames en heren, de titel Marketeer van het Jaar betekent wat – hebben we met het W.E.G. vorig jaar dus het roer omgegooid. Goed bestuur voor het Genootschap, zo wilde Fred Chaffart. En in maart sprak hier voor een bomvolle zaal niemand minder dan de toenmalige Vlaamse minister-president, de CD&V'er Yves Leterme. En zie hoe feilloos dit Genootschap de politieke onderstroom had gevat. Leterme had nog nauwelijks het spreekgestoelte in de Boerentoren verlaten, of 800.000 kiezers besloten om hem en zijn – geef toe: tamelijk bescheiden – kennis van Elsschot, weg uit Vlaanderen en naar het federale niveau te katapulteren.

Als je al zo'n parcours hebt afgelegd, is de keuze van de volgende spreker natuurlijk cruciaal. Cyriel heeft, dat moet gezegd, bijgestaan door informateurs, bemiddelaars

en verkenner allerhande, een indrukwekkend grote *tour d'horizon* gemaakt in zijn queeste naar de juiste spreker.

Zo heeft hij het gevraagd aan Joëlle Milquet, maar zij zei... neen. Hij heeft het ook gevraagd aan Didier Reyniers... maar die wilde niet als er ook socialisten in de zaal zaten. Hij heeft het gevraagd aan Bart De Wever, maar die kwam alleen als er hier vanavond geen borrelnootjes, maar wel een vette vis werd geserveerd. Hij heeft gepolst bij Bart Somers, maar die mocht alleen komen spreken van Dewael en De Gucht als zij mochten meekomen. Herman Van Rompuy wilde enkel haiku's komen debiteren. Aan Jo Vandeurzen, de man met het charisma van een *lavabo*, zo zeggen sommigen, durfden we het niet te vragen. Bij de socialisten wilde Vande Lanotte wel komen, maar hij mocht niet van Gennez. Tamsamani, die dezer dagen meedoet aan *Sterren op de dansvloer*, wilde wel komen, tot ze hoorde dat Elsschot geen dans is, zoals de foxtrot. Ze vertelde ons wel dat Gennez niet slim genoeg is om een lezing te geven. En Freya twijfelde, maar schreef ons dan een briefje dat ze er niet klaar voor was. (Tussen haakjes: Guy Verhofstadt vertelde aan Cyriel dat hij er niet langer geïnteresseerd in is om de lezing te komen geven. Maar pas op. Ook Leterme, De Gucht en Dewael dachten dat hij weg was. Het zou geen mens meer verwonderen indien Verhofstadt hier straks een spreker van het podium komt afduwen...)

Wat niemand weet, is dat Cyriel zelfs verscheidene keren langs geweest is bij de koning. We weten dat hij een glaasje port kreeg. Maar wat de koning hem gezegd heeft, mogen we nu niet vertellen, *le colloque singulier*, weet u wel. Dat leest u later dus wel in een krant.

Zo zijn we dus na een lange zoektocht beland, daar waar we vorig jaar zijn gestopt. Namelijk bij de Vlaamse minister-president. Die heet dit jaar Kris Peeters. En alle gekheid op een stokje, daar zijn we bijzonder gelukkig mee. Niet het minst omdat Peeters met zijn jeugdige leeftijd – met zijn 46 jaar is hij de jongste spreker die we tot nu toe hadden, en de enige van de sprekers tot nu toe die geboren is na de dood van Elsschot in 1960 – aantoonde dat de Elsschot-traditie ook bij de volgende generatie politici zal worden voortgezet.

Met Kris Peeters staat straks in elk geval een charman- te en mooie man op het podium. Geef toe, na mensen als Louis Tobback is dat zeer zeker meegenomen. Peeters wordt wel eens de George Clooney van de Vlaamse poli- tiek genoemd of de Richard Gere van het Martelaars- plein. Vorig jaar werd hij verkozen tot de meest sexy politicus van 2007, maar die bekroning moet u relati- veren want welingelichte bronnen zeggen dat Jean-Luc Dehaene niet mocht deelnemen aan de competitie. Maar je kan Peeters ook de Lucky Luke van de Vlaamse poli- tiek noemen. De man die sneller carrière maakt dan zijn schaduw. In 2004 deed hij nog niet aan partijpolitiek. In 2007 werd hij Vlaams minister-president en in 2008 is hij snel aan het uitgroeien tot de *pain in the ass* van de federale regering. Hij is dus in enkele jaren tijd verveld van de eerste middenstander van Vlaanderen tot de eer- ste minister van Vlaanderen. Zoals Gorki het al jaren geleden zong: de middenstand regeert het land beter dan ooit tevoren.

Want inderdaad, Kris Peeters was meer dan zestien jaar lang synoniem voor middenstand. De jurist, met een spe- ciale licentie fiscaliteit op zak, groeide via de studiedienst uit tot gedelegeerd bestuurder en boegbeeld van de Unie van Zelfstandige Ondernemers. In dezen, dames en he- ren, is Kris Peeters eigenlijk een soort Boorman geweest. U weet dat Laarmans in *Kaas* een ontmoeting heeft met Boorman nadat hij in *Le Soir* een ‘kleine inlassing’ heeft gelezen die luidt: ‘Schriftelijke en mondelinge raadplegin- gen voor kooplieden en agenten die moeite hebben met hun verkoop. Jarenlange ondervinding. Boorman, Villa des Roses, Brasschaet’.

Zoals gezegd, Peeters is geen Boorman gebleven die kooplieden en agenten goede raad gaf. In 2004 is hij, tot de verrassing van velen, overgestapt naar de politiek. Zonder ooit verkozen te zijn werd hij meteen minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur. ‘Ik heb niet voor de politiek gekozen, de politiek heeft voor mij gekozen’, zei hij toen met een elsschottiaanse onliner. Maar die politiek heeft hem wel goed te pakken. Nauwelijks drie jaar later, en nadat veertigduizend men- sen op hem hadden gestemd bij de parlementsverkiezin- gen, volgde hij Leterme op als Vlaams minister-president én als minister van Institutionele Zaken, Landbouw en Zeevisserij. Van de eed van minister-president Peeters bij de koning zijn geen beelden. Hij moest die eed namelijk afleggen aan het ziekbed van de koning. Minzaam als hij altijd is, had Peeters voor de vorst een mandje streekpro- ducten meegebracht. De middenstand regeert het land, beter dan ooit tevoren.

Nu, wie denkt dat Peeters enkel een wat uit de kluiten gewassen middenstander is met een zuiver juridisch en fiscaal profiel, zal bedrogen uitkomen. Naast zijn studie in de rechten veroverde Peeters een kandidatuur in de wijsbegeerte. Hij verdiept zich al jaren in het denken van

Kris Peeters (foto: Alain Giebens).

Emmanuel Lévinas, en hij deelt met Guy Verhofstadt een fascinatie voor Karl Popper.

Beste Kris, hier bij dit weledelgeleerde Willem Elsschot Genootschap zijn wij altijd zeer geïnteresseerd in de lees- gewoonten van onze sprekers. Ik moet zeggen: u bent wel een bijzondere lezer. Bijna een jaar geleden, in maart 2007, zei u in *De Standaard* over uw leesgedrag: ‘ik ben een Chinese lezer’. Nu moet ik eerlijk bekennen: ik ken die uitdrukking niet. Dus heb ik er mijn Van Dale bijge- nomen. Daar vind ik allerlei Chinezen: een Chinese roos, een Chinese gans, een Chinese muur, een meeneemchinese en een rare chinees... maar geen Chinese lezer. Gelukkig legt u zelf uit wat een Chinese lezer dan wel is: ‘Ik heb een stapeltje boeken naast mijn bed en die lees ik allemaal tegelijk’. Dat maakt het meteen duidelijk. U leest gewoon verschillende boeken tegelijkertijd omdat u het eigenlijk te druk hebt om te lezen. Bij de Chinezen, heb ik mij laten vertellen, staat dat bekend als de methode-Unizo.

Naast het bed van Kris Peeters vindt men de meest uiteenlopende literatuur. Werken van en over Camus en Schopenhauer, de *Donau* van Claudio Magris, *The Long Emergency* van James Howard Kunstler, die het heeft over de opwarming van de aarde en, zo zegt Peeters in een re- cent interview: ‘ik moet toegeven dat ik ook nog twee boe- ken heb gekregen van Yves Leterme over landbouw, waar ik nog niet in begonnen ben. Maar ik heb uiteraard de intentie al die boeken ooit nog helemaal uit te lezen’.

Ik sluit af. Vorige week ging minister-president Kris Peeters voor het eerst op bezoek bij de Nederlandse pre- mier Jan Peter Balkenende. Ik weet niet of u de beelden

Rik Torfs (foto: Alain Giebens).

gezien heeft van dat bezoek. Net voor Peeters arriveerde, vroeg Balkenende aan de nieuwsgierigen die stonden te wachten aan het Binnenhof in Den Haag of ze ‘zo vriendelijk wilden zijn om wat te applaudisseren als de Vlaamse minister-president arriveerde’. De Nederlanders deden het met plezier en overtuiging. Op mijn beurt vraag ik u nu vanavond: wees vriendelijk, en geef hem een warm applaus. Dames en heren, Kris Peeters!

Vorig jaar hadden we genoeg met één minister-president. Nu vonden we dat het wat meer moest zijn. Na een politicus moesten we ook een echt slimme mens hebben. Een professor. Het is van Mark Eyskens geleden dat hier nog een hoogleraar op het spreekgestoelte stond. En daarom klopten we dit keer aan bij Rik Torfs. (Om eerlijk te zijn, Torfs was tweede keus. Eigenlijk vroegen we het eerst aan Frank Thevissen. Maar de almachtige loge stak daar een stokje voor. En zo kwamen we uit bij een professor Kerkelijk Recht.)

Een professor Kerkelijk Recht, inderdaad. Dames en heren, indien Rik Torfs niet bestond, zou geen mens in dit land weten dat er aan de universiteit van Leuven nog een aparte faculteit Kerkelijk Recht is. Zoals u allen weet, heeft de gewezen rector van de universiteit van Leuven, André Oosterlinck, er in zijn oneindige wijsheid alles aan gedaan om die faculteit – niet meer dan twee voltijdse professoren en nauwelijks enkele tientallen studenten – te liquideren. Maar dat was buiten de persoon van Rik Torfs

gerekend. Hij besteeg zijn strijddros en bestreed te vuur en te zwaard de rector van de Leuvense Alma Mater. Ei zo na werd hij de nachtmerrie van de onfortuinlijke Oosterlinck toen Torfs maar op het nippertje de duimen moest leggen in de opvolgingsstrijd voor het rectoraat. ‘Ik had graag eens aan de bomen geschud’, zei Torfs na zijn nederlaag.

Jammer genoeg voor de universiteit, maar gelukkig voor Vlaanderen bekeerde Torfs zich dan maar tot vele andere activiteiten: hij nestelde zich in de jurystoel van *De Slimste Mens*, gooide zich op de presentatie van *Nooit-gedacht*, werd peter van de Koninklijke Paardenstallen in Oostende voor de Monumentenstrijd, ontfermde zich graag over een of andere kandidaat bij de verkiezing van Miss Belgian Beauty, publiceerde een hoofdstuk in een boek van Steve Stevaert, nam spotjes op voor Studio Brussel en flirtte even met het idee om in de politiek te gaan. Er waren informele contacten met de VLD en de SPA, en – tot Torfs’ verwondering – zelfs ook vanuit CD&V. (Als de middenstander Kris Peeters Vlaams minister-president kan worden, zo moet hij gedacht hebben, kan ik dat ook.) Al bij al zei Torfs neen aan de politieke sirenes. ‘Ik kan vijf dingen tegelijk doen, maar geen zes’, verklaarde hij toen. ‘Daarvoor moet je een halfgod zijn, zoals Herman De Croo’.

Maar bovenal keerde hij dus ook terug naar de faculteit Kerkelijk Recht, waaraan hij sedert 1988 verbonden is als hoogleraar. Tot wanhoop van de studenten. Want stel je voor, op een examen bij Torfs moet je nu niet alleen alles kennen over de bisschopsbenoeringen in Zwitserland, maar ook alles over aardrijkskunde. Een godgeleerd

Peter van Straaten

Cyriel Van Tilborgh verwelkomt Thomas Leysen en echtgenote

Peter Vandermeersch

Een van de 46 tafels

Ida De Ridder en Dick Matena

Het voorgerecht: Sashimi van kort gegrilde tonijn met Oosters getinte salade en wasabitoets (alle foto's: Alain Giebens)

Fine. Levenslang met Elsschot van Ida De Ridder

Kortheidsformule

De roep om zuinigheid qua taal te betrachten wordt bij uitstek gehoord in een land als Nederland, dat zich laat regeren door z'n economie. De voorbeelden waarmee de voorstanders van prozakaalslag altijd aan komen zetten, zijn Nescio en Elsschot. Geldt de geringe omvang van hun respectieve oeuvres op zichzelf al als lovenswaardig, in onze economocratie verzuimt men zelden erbij te vermelden dat deze grootmeesters van het Kleine hun leven op een kantoor sleten. Ik ben een bewonderaar van hun beste werk, laat daar geen twijfel over bestaan – al vraag ik me wel af of het Nederlandse taalgebied van een van zijn meest geroemde schrijvers niet meer had verdiend dan de drie à vier verhalen die Nescio, toch bijna tachtig geworden, ons heeft nagelaten. Verder betwijfel ik of de in Nederland vaak zo agressief geëiste kortheidsformule wel op hun werk van toepassing is. Elsschots *Lijmen* is een geestige en geraffineerde roman, maar ook wijdlopig waar het er de schrijver om gaat telkens opnieuw, met kleine varianten, aan te tonen wat voor charmante oplichter de hoofdpersoon wel niet is.

A.F.Th. van der Heijden, 'Instinct tot verdwalen'. In: *De Standaard der Letteren* (7 maart 2008).

meisje dat op haar examen vertelde dat Noorwegen een buurland is van Zwitserland, werd door Torfs in zijn column in onze krant genadeloos tegen de muur gespijkerd. Het leidde de voorbije weken in de vaderlandse pers tot een heuse mediaoorlog.

Aha, u zegt dat wij studenten dom zijn, dan gaan wij een boekje opendoen over u, mijnheer Torfs. En de professor in het Kerkelijk Recht kreeg meteen een koekje van eigen deeg. Hij kreeg te horen dat hij behoorde tot de professoren met het laagste aantal gedoceerde lessen binnen de universiteit (iets wat voor heel televisiekijkend Vlaanderen al lang geen geheim meer kon zijn) en de studenten vogelden ook uit dat Torfs sedert 2004 geen wetenschappelijke publicatie meer had toegevoegd aan de befaamde *Index Theologicus* (iets wat voor krantenlezend Vlaanderen al lang geen geheim meer kon zijn). Torfs moest alle duivels ontbinden om de 'leugens' van de studenten te ontkrachten.

Met Torfs staat hier een belesen man op het podium. Een schoenmaker die gelukkig niet bij zijn leest blijft. Als u denkt dat hij zich beperkt tot de *Codex Iuris Canonici*, dan begaat u een intellectuele zonde. Toen *De Standaard* vorig jaar door zijn bibliotheek ging dwalen, zei Torfs dat hij 'intellectueel verschrompeld zou zijn zonder literatuur. Dankzij literatuur word je en blijf je een open mens. Ze doet je dieper nadenken, bant de vervlakking. 's Ochtends een kwartiertje lezen kan me scherpen voor een lange dag van vergaderingen'.

Leterme gaf vorig jaar toe dat hij een groot liefhebber was van *Jommeke*. Met Torfs zetten we een hele stap verder. Hij is een groot kenner van *Kuifje*. 'Vroeger kende ik de albums uit mijn hoofd', aldus Torfs. 'Nu blader ik er soms nog in, in een romantische bui, op de weinige momenten dat ik mijn demon onder controle krijg. Het blijven meesterwerken, zowel in de tekeningen als in de verhalen. Ik heb van Kuifje meer geleerd dan van Aristoteles. De rijpere Kuifjes-boeken zijn super-esthetische werken: er gaat een heel nobele ethiek van uit. Van Kuifje heb ik mijn zin voor fantasie gekregen, van Godfried Bomans de liefde voor de taal en in de sprookjes van Andersen, die mijn moeder mij voorlas, heb ik geproefd van allesverwoestend sentiment, zonder dat het flauw wordt'.

Hij leest Coetzee, houdt van Franse literatuur die hij in de Parijse boekhandels ontdekt, flirt met Hongaarse en Tsjechische schrijvers. Hij bekende vorig jaar aan *De Standaard* dat hij eigenlijk niet tot Nederlandstalige literatuur komt. Daar, beste Rik, schrikken wij bij dit Willem Elsschot Genootschap toch wel wat van. Gelukkig maar haastte u zich in het interview om enkele uitzonderingen te citeren. In het Nederlands leest u wél de 'grote stilist' Brouwers, de 'supergevoelige Reve' en de man rond wie het hier vanavond allemaal draait: Willem Elsschot.

Wat weinigen weten, is dat Rik Torfs een grote liefhebber is van poëzie. Zelden of nooit verlaat hij het huis zon-

der een bundeltje gedichten in de binnenzak. Hij dweept met Szymborska, kent het werk van Vasalis uit het hoofd en bestempelt de Argentijn Juarroz als zijn lievelingsdichter. Overigens is Torfs niet alleen verslingerd aan de inhoud van boeken, hij ontwikkelt er naar eigen zeggen ook een fysieke relatie mee. Hij wil ze hebben. 'Daarom', zegt hij, 'ga ik nooit naar een bibliotheek. Dat is zoals een bordeel: niet echt'.

Torfs leest en bezit niet enkel boeken, hij schrijft ook. Rond zijn vijftiengste publiceerde hij verhalen in *Dietsche Warande & Belfort*, nu nog schrijft hij tweewekelijks columns in *De Standaard*. Hij heeft boeken op zijn naam met mooie titels als *De kardinaal heeft verdriet* en *Voor het zinken de Kerk uit*, en niet zo lang geleden verscheen zijn *Lof der lankmoedigheid*, naar eigen zeggen (en heel bescheiden) 'een eigentijdse versie van Erasmus' "Lof der Zotheid". Het is een prachtig boek geworden over de relatie man-vrouw, maar ook over de universiteit, de kerk en het geloof, humor, dood en liefde.

In een interview in *Het Laatste Nieuws* beschreef Rik Torfs zichzelf vorig jaar als 'iemand die heel blij is dat hij leeft'. 'Ik hou veel van denken en van schoonheid. Ik heb het licht autistische dat typisch is voor mannen. Ik ben te ijdel en ik luister niet genoeg naar anderen'. Dames en heren, laten we hem die ijdelheid gunnen en laten we nu met zijn allen luisteren naar... Rik Torfs.

Tien jaar W.E.G.!

Door de enigszins boormanniaanse ijver van het W.E.G.-bestuur vieren we na negen jaar intense werking het tienjarig bestaan van het Willem Elsschot Genootschap. Dit is maanden vroeger dan voorzien, want de eerste publieke presentatie vond plaats in de maand oktober van 1999 in de mooie lokalen van de Antwerpse Kamer van Koophandel.

De VRT was met een grote uitzendwagen ter plaatse, maar kon de nauwe Markgravestraat niet in, waar de Kamer van Koophandel is gevestigd. Zodra een draagbare camera was uitgerukt, kon VRT-journalist Martine Tanghe de officiële start van het W.E.G. aan tv-kijkend Vlaanderen en Nederland kenbaar maken.

Met de uitgave van W.E.G.-serie 50, *Fine. Levenslang met Elsschot*, heeft Ida De Ridder een indrukwekkende reeks (voorlopig) afgesloten. Vijftig mooie uitgaven, die hun plaats verdienen in de bibliotheek van iedere elsschottiaan. Dit geldt natuurlijk ook voor de 17 boeken die opgenomen werden in de W.E.B.-reeks, de fictieve bibliotheek die Willem Elsschot allicht met deze publicaties had gevuld. En daarnaast was er natuurlijk de uitgave van het *Volledig werk*, voorbereid door het Huygens Instituut, en de publicatie van de luxe-editie van het *Verzameld werk* met de mooie tekeningen van Peter van Hugten, van wie een bijdrage in deze *Achter de schermen* is opgenomen.

Het achtste benefietdiner van het W.E.G. overtrof de stoutste verwachtingen. Met 525 deelnemers noteert het W.E.G. een nieuw record. De magistrale inleidingen van Peter Vandermeersch, hoofdredacteur van de *De Standaard* en *Het Nieuwsblad*, zijn opgenomen in deze *Achter de schermen*. De toespraak van prof. dr. Rik Torfs en het mooie literaire intermezzo van Peter van Straaten vindt u in de bijlage. De toespraak van minister-president Kris Peeters wordt, samen met de voordrachten gehouden tijdens de benefietdiners van 2006 en 2007, opgenomen in een afzonderlijke uitgave die nu wordt voorbereid.

Met het prachtige beeldverhaal dat Dick Matena van Elsschots *Kaas* heeft getekend, hebben we zowat iedere bruikbare uitgave van *Kaas* in het ledenpakket opgenomen. De vertalingen, die in toenemende mate blijven verschijnen, houden we buiten het pakket. We kunnen natuurlijk niet blijvend doorgaan met de toevoeging van nieuwe varianten, hoe boeiend ook. In de loop van de volgende maanden zal het W.E.G.-bestuur zich verder beraden over een verdere zinvolle en rijke invulling van het jaarpakket voor de leden. Wat de keuze ook wordt, het aanreiken van literatuur van het hoogste niveau blijft alvast een halsstarrig uitgangspunt.

Cyriel Van Tilborgh
Voorzitter

COLOFON

Deze editie van de nieuwsbrief *Achter de schermen*, uitgegeven door het Willem Elsschot Genootschap v.z.w., verscheen in april 2008 in een oplage van 750 exemplaren, bestemd voor de leden van het W.E.G.

Lezersservice

<http://www.weg.be>
info@weg.be

Bank

België:

KBC Bank - Antwerpen 409-8578841-11

Nederland:

ABN AMRO BANK - Breda 53.28.777.13

Secretariaat

Lijsterbeslaan 6 | B-2920 Kalmthout | België
tel. & fax: 03/666.78.70

Redactie

Koen Rymenants

(koen.rymenants@arts.kuleuven.be)

Cyriel Van Tilborgh

(cyriel.van.tilborgh@skynet.be)

Bestuur

Voorzitter: Cyriel Van Tilborgh

Vice-voorzitter: Vic van de Reijt

Bestuursleden:

Jan Maniewski

Yvan De Roover

Janny Nijhof

Koen Rymenants

W.E.G.-fotograaf: Alain Giebens

(alain.giebens@skynet.be)

Administratieve ondersteuning: Iris De Rijcker

Ereleden W.E.G.

AMVC-Letterenhuis

Canvas

Commerzbank

De Morgen

De Standaard

Ernst & Young

Gazet van Antwerpen

Het Belang van Limburg

Het Parool

KBC Bank & Verzekering

Knack-Weekend

Lessius Hogeschool

McKinsey & Company

Mercator Verzekeringen

Van Lanschot Bankiers

Vlaams Fonds voor de Letteren

Vrij Nederland

VVL BBDO

Lay-out & druk

Jan Vanriet, Jan Depover

EPO